

A photograph of a stone staircase with a hexagonal grid overlay. The text is overlaid on the right side of the image.

**Περιβαλλοντικές
διαδρομές στα
ίχνη του
παρελθόντος,
αναζητώντας ένα
βιώσιμο μέλλον**

**Κέντρο
Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης Λαυρίου**

Θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

- ΤΟΠΙΚΑ
 - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ
 - ΕΘΝΙΚΑ
 - ΔΙΕΘΝΗ
- Μία από τις βασικές δράσεις των Κ.Π.Ε είναι η οργάνωση και ο συντονισμός δικτύων.
 - **Στόχος** → Να φέρουν σε επαφή τα σχολεία που συμμετέχουν και πραγματοποιούν περιβαλλοντικά προγράμματα με κοινό ή παραπλήσιο θέμα, και δίνουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν συνεργασίες και δράσεις.

Τα δίκτυα στοχεύουν

- Στην οργανωμένη επιστημονική και παιδαγωγική στήριξη των προγραμμάτων Π.Ε.
- Στη δημιουργία σχετικού εκπαιδευτικού υλικού
- Στην ανάπτυξη επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των σχολείων/μελών
- Στην ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων και πληροφοριών
- Στην κινητοποίηση αρμόδιων δημόσιων φορέων ανηπύσσοντας συνεργασίες
- Στην ανταλλαγή εκπαιδευτικών επισκέψεων
- Διαμορφώνουν προϋποθέσεις για την ανάληψη οργανωμένων δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος (ενεργοί πολίτες)

Το δίκτυο 'Περιβαλλοντικές διαδρομές στα ίχνη του παρελθόντος, αναζητώντας ένα βιώσιμο μέλλον'

- Περιλαμβάνει σχολεία από όλη την επικράτεια.
- Θεματικά 'παντρεύει' το περιβάλλον με την αρχαιολογία και τη διαχείριση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.
- Απευθύνεται σε μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αφορμή και Έμπνευση: το Λαύριο

Αρχαία ιστορία
και
μεταλλουργία

ΛΑΥΡΙΟ

Γεωλογικός
πλούτος

Βιομηχανική
κληρονομιά

Εκπαίδευση

Περιβάλλον

Αρχαιολογία

Αρχαιολογία και Εκπαίδευση

- Η Αρχαιολογία ως αυτόνομη επιστήμη αυτή τη στιγμή απουσιάζει από τα ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ του Δημοτικού και του Γυμνασίου.
- Δεν αναφέρεται ούτε σε σχέση με τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας.
- Ωστόσο, τα αποτελέσματα των αρχαιολογικών ερευνών είναι πανταχού παρόντα και η Αρχαιολογία 'υπονοείται' στα σχολικά βιβλία του Δημοτικού και του Γυμνασίου και εικονογραφεί την ύλη τους ('τα αρχαιολογικά ευρήματα λειτουργούν ως υλική επιβεβαίωση της ιστορίας').
- Απουσιάζει επίσης η διασύνδεση μεταξύ φυσικού και ιστορικού περιβάλλοντος.

Αρχαιολογία και Περιβάλλον

- Το φυσικό περιβάλλον επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την εξέλιξη της ανθρώπινης ιστορίας.
- Ταυτόχρονα, ο ανθρώπινος πολιτισμός στην ιστορική του διαδρομή επηρέασε (δηλαδή άλλαξε, αλλοίωσε, διαμόρφωσε) το φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο έδρασε.
- Η ανάγκη διατήρησης και διαχείρισης των μνημείων από το σύγχρονο άνθρωπο διαμόρφωσε μια νέα πραγματικότητα που αναζητά την ισορροπία και την βιώσιμη ανάδειξη τόσο της φυσικής όσο και της πολιτισμικής μας κληρονομιάς.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

- Ένας εναλλακτικός τρόπος προσέγγισης του παρελθόντος, με έμφαση στην ανάδειξη της άρρηκτης σχέσης που συνδέει περιβάλλον και πολιτισμό.
- Η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε σχέση με τη προστασία και τη συνετή διαχείριση των αρχαιοτήτων από τα άτομα, την τοπική κοινωνία και τους επίσημους φορείς.
- Η κατανόηση εκ μέρους των μαθητών της έννοιας της αειφορίας και πώς αυτή εμπλέκεται με διάφορους τομείς της κοινωνικής ζωής (αρχαία μνημεία, χλωρίδα, πανίδα, τοπίο).
- Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των παιδιών.
- Η ανάδειξη εκπαιδευτικών μονοπατιών μέσα σε αρχαιολογικούς χώρους.
- Η φροντίδα των αρχαιολογικών χώρων σε συνεργασία με τους αρχαιολόγους.

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ
ΑΞΟΝΕΣ**

Μεταλλευτική ιστορία
& Αρχαιολογία

Εκμετάλλευση
φυσικών πόρων
στην Αρχαιότητα

Φυσικές
καταστροφές
&
Αρχαιότητα

Επίδραση
ρύπανσης
στα μνημεία

Φυτά και ζώα στην
Ελληνική
Μυθολογία

Επίδραση οικονομική
ανάπτυξης στα
μνημεία

Ένταξη των
μνημείων
στο χώρο

Η Πολιτισμική
κληρονομιά ως μοχλός
αειφορικής ανάπτυξης

Τέχνηρα στην
καθημερινή ζωή

Υλικά κατασκευής
στην Αρχαιότητα

Η τεχνολογία
στην Αρχαιότητα

Συνύπαρξη
Αρχαίων μνημείων
& Φυσικού
περιβάλλοντος

Συμμετοχή στο δίκτυο

Με βάση το γεγονός ότι →

- Τα μνημεία, γνωστά και άγνωστα, που βρίσκονται παντού γύρω μας είναι ένα ελκυστικό αντικείμενο μελέτης για τους μαθητές, όταν η προσέγγιση είναι βιωματική.
- Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση έχει ήδη δείξει ενδιαφέρον για το αρχαιολογικό περιβάλλον και την προστασία της πολιτισμικής μας κληρονομιάς με στόχο την ανάδειξή του στα πλαίσια της αειφορίας.

Πιστεύουμε ότι →

- Η πολλαπλότητα των αντικειμένων του δικτύου προσφέρει τη δυνατότητα μιας διαθεματικής εκπαιδευτικής προσέγγισης στο πλαίσιο των ενδιαφερόντων της περιβαλλοντικής ομάδας.

Δράσεις 2009-2013

- Συναντήσεις συντονιστικής και παιδαγωγικής ομάδας
- Σεμινάριο στο ΚΠΕ Λαυρίου με θέμα «Περιβαλλοντική προσέγγιση αρχαιολογικών χώρων» το 2009.
- Σεμινάριο στο ΚΠΕ Γιαννιτσών «Αρχαιολογικοί χώροι: Λίθοι, πλίνθοι, κέραμοι στη λήθη αφημένοι ή διαχρονικά δείγματα αειφορίας;» το 2009.
- Συνάντηση μαθητικών ομάδων 10 σχολείων του δικτύου σε κατασκήνωση το 2011.
- Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού: Αργύρου Πηγή
- Σεμινάριο στο ΚΠΕ Λαυρίου με θέμα «Αρχαιολογικοί χώροι και μουσεία ως ανοιχτά πεδία εκπαιδευτικής και περιβαλλοντικής δράσης» το 2012

Προγραμματισμός για τη σχολική χρονιά 2013-2014

- Παραγωγή συμπληρωματικού παιδαγωγικού υλικού είτε σε συμβατική είτε σε ψηφιακή μορφή.
- Δημιουργία blog για την καλύτερη επικοινωνία των σχολείων του δικτύου ανταλλαγή ιδεών προτάσεων και ανάρτηση εργασιών των ομάδων.

Σεμινάριο 13-14 Δεκεμβρίου 2013

**«Εκμετάλλευση των
φυσικών πόρων,
διαχείριση των
υλικών και των
απορριμμάτων τους
κατά την αρχαιότητα:
περιβαλλοντικές και
εκπαιδευτικές
προσεγγίσεις»**

Στόχοι σεμιναρίου

- Να αναδειχτούν τα φυσικά υλικά που χρησιμοποιούσε ο άνθρωπος κατά την αρχαιότητα, οι ιδιότητες και οι διαδικασίες κατεργασίας τους, καθώς και η τύχη τους από τη στιγμή που αυτά 'απορρίπτονται' στο περιβάλλον
- Να εξεταστεί ο τρόπος εκμετάλλευσης του φυσικού περιβάλλοντος και του ανθρώπινου δυναμικού στα αρχαία χρόνια
- Να έρθουν σε επαφή οι εκπαιδευτικοί με έναν αποτελεσματικό τρόπο διαχείρισης του νερού στην αρχαία Λαυρεωτική

- Να έρθουν σε επαφή οι εκπαιδευτικοί με ένα πολιτιστικό τοπίο (αυτό της Λαυρεωτικής) επιβαρυσμένο διαχρονικά από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και να προβληματιστούν σχετικά με τους τρόπους προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του συγκεκριμένου τοπίου

- Να αξιοποιηθούν δημιουργικά κάποια από τα φυσικά υλικά (π.χ. μέταλλο) τα οποία κατεξοχήν χρησιμοποίησε ο άνθρωπος για να

Καλή επιτυχία...

